
[2019-12-RE](#)

CAUSA 2019-12-RE

(Solana Rossell i Fernández Chanquet c/ Morros Llauradó)

Número de registre 64-2019. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2019

BOPA núm. 29, del 27 de març del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 29 de gener del 2019, per la representació processal del Sr. Antoni Solana Rossell i de la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 30 d'octubre del 2018 i contra l'aute del 20 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut "*en base a una correcta valoració de les proves proposades i declarades pertinents*", reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius i, en el seu dia, atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que declari la retroacció de les actuacions al moment de dictar sentència per tal que es valori "*correctament la totalitat de les proves proposades, i, sobretot, la totalitat dels autes de fallida que se segueixen sota el número F-002-1/13 (encara no closos), ordenant jutjar correctament en el fons la demanda dels senyors Antoni Solana Rossell i Vicenciana Maria Fernández Chanquet, això és valorant adequadament l'impacte de tots els fets provats en la causa número 4100752/2012*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escollat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgogue-Larsen;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 13 de desembre del 2012, la representació processal del Sr. Antoni Solana Rossell i de la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet va presentar una demanda contra el Sr. Josep Maria Morros Llauredó, en què sol·licitava la resolució del contracte, signat el 12 de maig del 2010, de promesa irrevocable de compravenda de totes les participacions socials de la societat SOLANA, SL i de l'Hotel Solana d'Arinsal amb tot el mobiliari, paraments, autoritzacions comercials i fons de comerç i la resolució del contracte de fidúcia, signat el 16 de juny del 2010, per causa d'incompliments greus i substancials de les obligacions del demandat.

1.2. L'11 de gener del 2018, el Tribunal de Batlles va dictar una sentència mitjançant la qual estimava parcialment la demanda presentada pel Sr. Antoni Solana Rossell i per la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet, però estimava parcialment també la demanda reconvençional presentada pel Sr. Josep Maria Morros Llauredó; declarava la resolució del contracte de compravenda i totes les altres contractacions intervingudes entre les parts i condemnava els demandants a retornar les quantitats satisfetes pel demandat que se xifraven en 1.197.675,41 €.

1.3. Ambdues parts van interposar recurs d'apel·lació contra la sentència de la primera instància i, el 30 d'octubre del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què desestimava el recurs del demandat i estimava parcialment el recurs dels demandants, revocant parcialment la sentència de la Batllia en el sentit que la suma a retornar per part dels demandants havia de ser de 955.658,14 € i no de 1.197.675,41 €.

1.4. La representació processal del Sr. Antoni Solana Rossell i de la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta decisió, per tal com considerava que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció.

1.5. El 20 de desembre del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acordava no donar lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.6. El 29 de gener del 2019, la representació processal del Sr. Antoni Solana Rossell i de la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet va interposar un recurs d'empara contra les decisions ressenyades de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut "*en base a una correcta valoració de les proves proposades i declarades pertinents*", reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.7. El 21 de febrer del 2019, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit en què adjunta el requeriment rebut del saig per a l'execució de la sentència impugnada i en què insisteix en l'admissió a tràmit del seu recurs d'empara amb efectes suspensius.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica dels recurrents

- La part recurrent precisa que no demana la revisió dels pronunciaments de la Sala Civil recaiguts l'any 2018, és a dir, 5 anys després d'haver-se formulat la demanda, sinó que es jutgi correctament la seva demanda prenent en consideració totes les proves proposades l'any 2013.

- Considera que la unió per corda fluixa del procediment de fallida de la societat que els recurrents

ens van veure obligats a demanar, la qual va ser declarada pertinent, és suficient per valorar la incidència patrimonial provocada pels defalliments contractuals de la part contrària.

- L'anàlisi de la causa de fallida és adequada i suficient per valorar, compte tingut de totes les reclamacions que hi consten, i dels cinc anys de privació de l'explotació de l'hotel, que els perjudicis soferts no es poden cobrir amb l'import que la part compradora va abonar en el seu dia. Tanmateix, els recurrents es conformen amb aquest "capmàs".
- Al·leguen que la part adversa no pot plantejar cap indefensió, perquè té coneixement millor que ningú de tots els incompliments i dels perjudicis importants que ha generat.
- Manifesten que si s'efectua un examen acurat de la documentació esmentada es pot concloure que els imports abonats per la part prometent compradora quedin atribuïts a aquesta part a títol d'indemnització pel perjudici que la ruptura contractual ha provocat i per poder-los destinar a recuperar el bon funcionament de l'hotel.
- Els recurrents retreuen a la Sala Civil haver-los imputat una manca de diligència en la demostració dels seus perjudicis, quan en els autes consten elements suficients resultant de les dades d'explotació que es coneixen i que consten en l'expedient de fallida, com també consten les quotes hipotecàries hagudes d'afrontar, els interessos legals de les sumes que s'haurien d'haver percebut en cada termini pactat i la pèrdua del fons de comerç.
- No obstant això, aquesta part es va avenir a sol·licitar un tant alçat que, de ben segur, el deixar de guanyar supera i de molt.
- En definitiva, els recurrents consideren que les proves que van ser demanades, que van ser declarades pertinents i practicades, són del tot il·lustratives tant en contingut material com en precisió econòmica i permeten valorar que la indemnització reclamada que correspon a guardar allò que va ser abonat per la part contrària no és exorbitant, perquè el seu perjudici està acreditat i provat de manera concreta i tangible.
- Els recurrents no han demanat mai a la Sala Civil que recerqui en la documentació de la fallida els conceptes indemnitzatoris que els podien afavorir, sinó que tingués en compte que havia quedat demostrat que tota la fallida en si i totes les seves conseqüències havien derivat de l'actitud de la part demandada. Efectivament, en aquella causa hi consten no només les desviacions de la gestió de la societat SOLANA, SL, sinó també, i a més, els bloquejos provocats per la mala manera de fer del demandat.
- Consideren que assentades aquestes premisses, és incongruent, absurd i arbitrari que la Sala Civil, ateses les seves facultats de fixar indemnitzacions, no hagi volgut entrar a examinar els conceptes indemnitzatoris que consten acreditats en la causa de fallida, ni en la globalització de la indemnització sol·licitada per aquesta part des del primer moment.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius i, en el seu dia, atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que declari la retroacció de les actuacions al moment de dictar sentència per tal que es valori *"correctament la totalitat de les proves proposades, i, sobretot, la totalitat dels autes de fallida que se segueixen sota el número F-002-1/13 (encara no closos), ordenant jutjar correctament en el fons la demanda dels senyors Antoni Solana Rossell i Vicenciana Maria Fernández Chanquet, això és valorant adequadament l'impacte de tots els fets*

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil recorda que les dues parts demanaven la declaració de la resolució del contracte signat el 12 de maig del 2010 i el contracte de fidúcia posterior del què porta causa el primer.
- Una vegada acceptada aquesta petició, la Sala Civil va haver de pronunciar-se en relació amb la indemnització per danys i perjudicis reclamada per la part venedora, l'import de la qual corresponia exactament al preu que havia percebut de la part compradora.
- En el moment de valorar la prova, aquesta Sala va constatar que la part demandant no havia demostrat que els seus perjudicis s'elevessin en aquella quantia, sinó que havia fet una apel·lació genèrica dels perjudicis que derivaven d'un procediment de fallida que va demanar unir per corda fluixa.
- Aquesta aportació documental feta de manera genèrica és insuficient per poder precisar amb detall els perjudicis concrets reclamats. I, la Sala Civil destaca que sense aquesta precisió la part contrària no es pot defensar i afegeix que no es pot demanar a aquesta Sala que busqui entre la documentació de la fallida quins poden ser els conceptes indemnitzatoris que afavoreixin a la part agent.
- Conclou que suplir la passivitat probatòria d'una part no és la tasca del Tribunal Superior de Justícia.
- La Sala Civil retreu a la part demandant fer una amalgama entre aquest procediment de resolució de contracte i el procediment de fallida en curs i considerar que a causa de totes les vicissituds que exposa no hauria de ser necessari entrar en els detalls que els 1.197.675,41 € abonats per l'altra part no són suficients per cobrir els seus perjudicis, ja que en definitiva fa un "*capmàs*" per determinar la suma d'indemnització, cosa que no és possible acceptar sense causar indefensió a la part contrària.
- Per acabar, la Sala Civil conclou que no ha valorat indegudament la prova i destaca que la durada del procediment de fallida no és imputable a l'actuació processal de la part contrària.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

- 3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.
- 3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.
- 3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de

desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, el Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se sobre si la decisió de la Sala Civil ha vulnerat l'article 10.1 de la Constitució pel fet de considerar que no li correspon recercar precisament i concretament l'import de la indemnització pretesa en el marc de la resolució d'un contracte, sinó que aquesta obligació pertany als demandants.

3.5. La jurisprudència establerta de manera reiterada és que l'admissió, la selecció i la valoració de les proves corresponen en primer lloc a les jurisdiccions ordinàries. El control del Tribunal Constitucional és, en relació amb aquest punt, particularment limitat. Només està en mesura d'intervenir, a títol excepcional, quan es desprèn, pel que fa a algun dels tres elements esmentats (admissió, selecció i valoració) que les decisions de les jurisdiccions ordinàries impugnades han produït manifestament un desequilibri en benefici d'una de les parts, que té com a conseqüència la infracció de l'equitat del procés.

3.6. En aquesta causa, els recurrents van presentar *in globo*, sense cap element concret una valoració dels danys soferts. No és gens absurd considerar que correspon a la part demandant presentar els elements fàctics precisos, sobretot en un àmbit tècnic complex, que permetin al tribunal competent poder extraure'n les conseqüències des d'un punt de vista indemnitzatori.

3.7. Per consegüent, el Tribunal Constitucional considera que no hi ha cap qüestió de naturalesa constitucional que estigui en joc en aquesta causa.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-12-RE presentat per la representació processal del Sr. Antoni Solana Rossell i de la Sra. Vicenciana Maria Fernández Chanquet, per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, conformement a les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada